

KAAVOITUSKATSAUS 2025-2026

Taivalkosken kunnan tekninen lautakunta hyväksynyt 8.12.2025 § 206
Laatinut Sweco Finland Oy ja Taivalkosken kunta

SISÄLLYSLUETTELO

Mitä kaavoitus on?.....	1
Mikä on kaavoituskatsaus?	1
Alueiden käytön suunnittelujärjestelmä.....	2
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT).....	3
Maakuntakaava	3
Yleiskaava	5
Asemakaava ja ranta-asemakaava	5
Oikeusvaikutteisuus	5
Vaikutusten arviointi	5
Miten kaavoitukseen voi osallistua?.....	6
Kaavatilanne Taivalkoskella	7
Maankäytön suunnitelmat, jotka on hyväksytty vuosien 2024-2025 aikana	8
Vireillä olevat maankäytön suunnitelmat.....	9
Myöhemmin vireille tulevia maankäytön suunnitelmia	14
Muut maankäyttöön liittyvät suunnitelmat ja asiakirjat	15
Lisätietoa Taivalkosken kaavoitusasioista	20

MITÄ KAAVOITUS ON?

Kaavoitus on alueidenkäyttölain (AKL) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaista maankäytön suunnittelua, jolla ohjataan rakentamista ja alueiden käyttöä. Alueidenkäytön suunnittelun tavoitteena on AKL 5 §:n mukaan mm. edistää

- turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista;
- yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta sekä riittävän asuntotuotannon edellytyksiä;
- rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista;
- luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä;
- ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä;
- luonnonvarojen säästeliästä käyttöä;
- yhdyskuntien toimivuutta ja hyvää rakentamista;
- yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta;
- elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja toimivan kilpailun kehittymistä;
- palvelujen saatavuutta; sekä
- liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä.

MIKÄ ON KAAVOITUSKATSAUS?

Yksi kaavoituksen vuorovaikutusmenetelmistä on AKL 7 §:n mukainen kaavoituskatsaus, jossa esitellään lyhyesti perustietoja kaavoituksesta sekä kerrotaan Taivalkosken kunnan kaavoitusasioista.

”Kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (kaavoituskatsaus). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. ... ” (AKL 7§)

ALUEIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä on hierarkkinen. Laajat asiat ratkaistaan yleispiirteisellä suunnittelulla ja yksityiskohdat tarkemmalla kaavalla. Alueiden käytön suunnittelujärjestelmään kuuluvat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava. Kunta vastaa yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimisesta ja niihin liittyvästä vuorovaikutuksesta ja osallistumisesta. Loma-asutuksen järjestelemiseksi voidaan kunnan ranta-alueille laatia ranta-asemakaava.

Lisäksi kunta voi laatia muitakin suunnitelmia, kuten maankäytön kehityskuvia tai rakennemalleja, jotka eivät ole oikeusvaikutteisia ja joiden osalta AKL ei määrää vuorovaikutuksesta. Hyvä hallintotapa kuitenkin edellyttää, että myös näistä suunnitelmista ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä tiedotetaan asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla, koska niillä joskus lyödään lukkoon maankäytön suunnittelun tavoitteita, ellei tämä aiheuta merkittävää haittaa tai ole ilmeisen tarpeetonta.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteet (VAT) käsittelevät valtakunnallisesti merkittäviä tavoitteita, joita tulee edistää alueiden käytön suunnittelussa. Maakunnan liitto laatii ja hyväksyy maakuntakaavan, jossa huolehditaan valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamisesta ja sovitetaan ne yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella.

Kunnalla on oikeus ja velvollisuus huolehtia oman alueensa maankäytön suunnittelusta. Kunnat voivat laatia kaavoja itse tai käyttää apuna asiantuntijoita. Ranta-asemakaavan laatimisesta voi huolehtia myös maanomistaja. Kunnat kuitenkin hyväksyvät kaikki yleis- ja asemakaavat. Yleiskaava, asemakaava ja rakennusjärjestys tulevat voimaan, kun hyväksymispäätöksestä on kuulutettu niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan.

Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Samassa yhteydessä maankäyttö- ja rakennuslaista kumottiin rakentamisen säädökset, ja jäljellä jäävän lain nimi muuttui alueidenkäyttölainsi. Alueidenkäyttölain uudistus on meneillään.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

- *Valtioneuvosto hyväksyy*

Maakuntakaava

- *Maakunnan liitto laatii ja hyväksyy*

Kuntien yhteinen yleiskaava

- *Kuntien yhteinen toimielin hyväksyy*

Yleiskaava

- *Kunta laatii ja hyväksyy*

Asemakaava

- *Kunta laatii ja hyväksyy*

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET (VAT)

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa (kaavoituksessa) tulee edistää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Tavoitteiden valmistelusta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tavoitteet on uudistettu vuoden 2017 lopulla ja ne ovat astuneet voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat alueidenkäyttölain mukaan asioita, joilla on:

- 1) aluerakenteen, alueiden käytön taikka liikenne- tai energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;
- 2) merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai
- 3) valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävyYTEEN, aluerakenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden viisi kokonaisuutta:

Toimivat yhteiskunnat ja kestävä liikkuminen

Tehokas liikennejärjestelmä

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Elinvoimaiset luonto- ja kulttuuriympäristöt sekä luonnonvarat

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

MAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaava on koko maakunnan tai sen osan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jossa esitetään alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaava ohjaa alempia kaavatasoja.

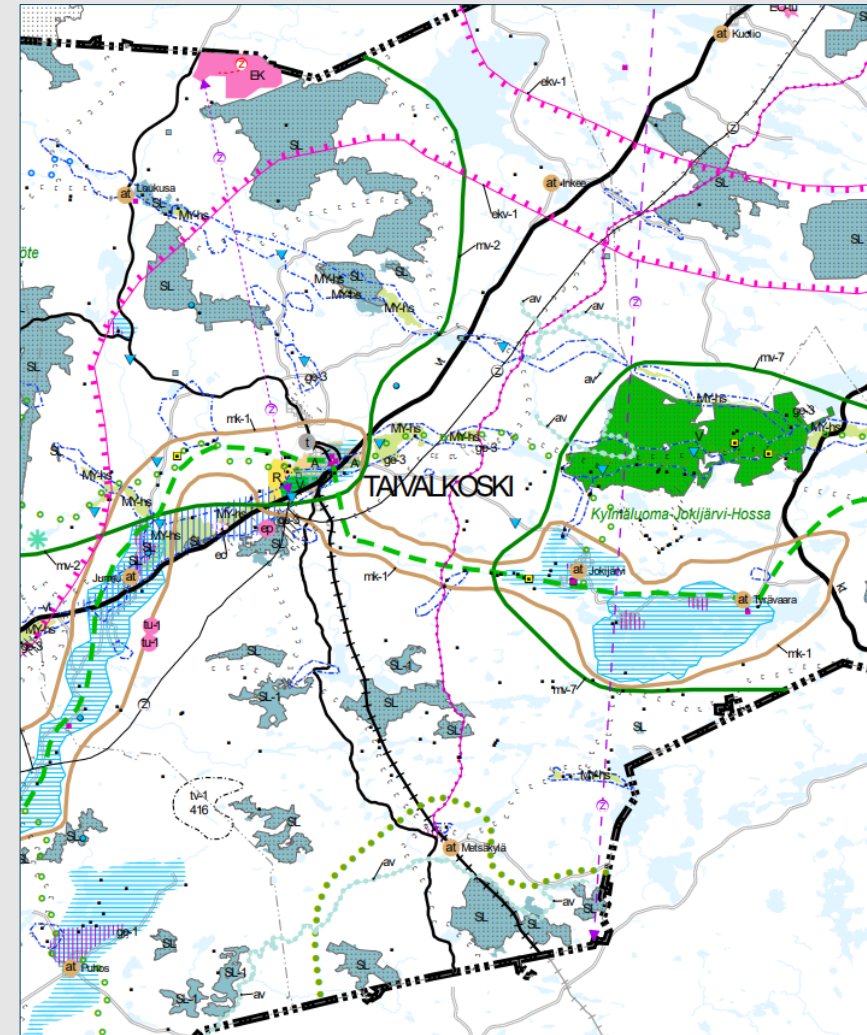
Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on uudistettu vaiheittain: **1. vaihemaakuntakaava** on vahvistettu 23.11.2015 (lainvoimainen 3.3.2017), **2. vaihemaakuntakaava** on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 (lainvoimainen 2.2.2017) ja **3. vaihemaakuntakaava** on hyväksytty 11.6.2018 (lainvoimainen 21.1.2022).

Pohjois-Pohjanmaan **1. vaihemaakuntakaava** käsittelee kaupan palvelurakennetta, yhdyskuntarakennetta, liikennejärjestelmää, luontoarvoja, soiden käyttöä ja tuulivoimaa. 1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, vahvistettu ympäristöministeriössä 23.11.2015 ja tullut lainvoimaiseksi 3.3.2017.

2. vaihemaakuntakaavan teemoina ovat mm. kulttuuriympäristö, maaseudun asutusrakenne, virkistys ja matkailu ja jätteen käsittely. Toinen vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 ja kuulutettu voimaan 2.2.2017.

3. vaihemaakuntakaavan teemoina ovat kiviaines- ja pohjavesialueet, kaivokset, Oulun seudun liikennejärjestelmä ja muut tarvittavat päivitykset. 3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018.

11.10.2021 vireille tullut **Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava** on hyväksytty maakuntavaltuustossa 27.5.2025 § 5. Pohjois-Pohjanmaan liitto on ilmoittanut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 93 § mukaisesti, että maakuntahallitus on 18.8.2025 antamallaan päätöksellä (§ 92) määrännyt Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tulemaan voimaan alueidenkäyttölain 201 § nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntavaltuuston 27.5.2025 (§ 5) hyväksymispäätöksestä jätettiin 15 valitusta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Maakuntakaavassa käsitellään aluerakennetta, energiantuotantoa ja siirtoa, liikennejärjestelmää ja logistiikka-alueita, viherrakennetta ja ekosysteemipalveluita, energiamurroksen vaikutuksia maankäytön suunnitteluun, ilmastovaikutusten arviointia sekä muita tarpeellisia kokonaisuuksia. Lisätietoja maakuntakaavoituksesta saa osoitteesta www.pohjois-pohjanmaa.fi.

Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta (27.5.2025).

YLEISKAAVA

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaavassa esitetään tarkempaa suunnittelua ohjaavat tavoitellun kehityksen periaatteet. Joissain tapauksissa yleiskaava on rakentamista suoraan ohjaava kaavamuoto. Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain, jolloin kaavan nimi on osayleiskaava. Ranta-alueille laaditaan rantayleiskaavoja tai rantaosayleiskaavoja.

ASEMAKAAVA JA RANTA-ASEMAKAAVA

Asemakaavoitus on yksityiskohtaisin maankäytön suunnittelun taso. Asemakaavan tarkoitus on osoittaa yksityiskohtaisesti eri alueiden käyttötarkoitukset, esimerkiksi viheralueet, asumisen alueet, teollisuuden ja palvelujen alueet sekä ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä. Ranta-asemakaavalla ohjataan pääasiassa loma-asutuksen järjestämistä ranta-alueille.

OIKEUSVAIKUTTEISUUS

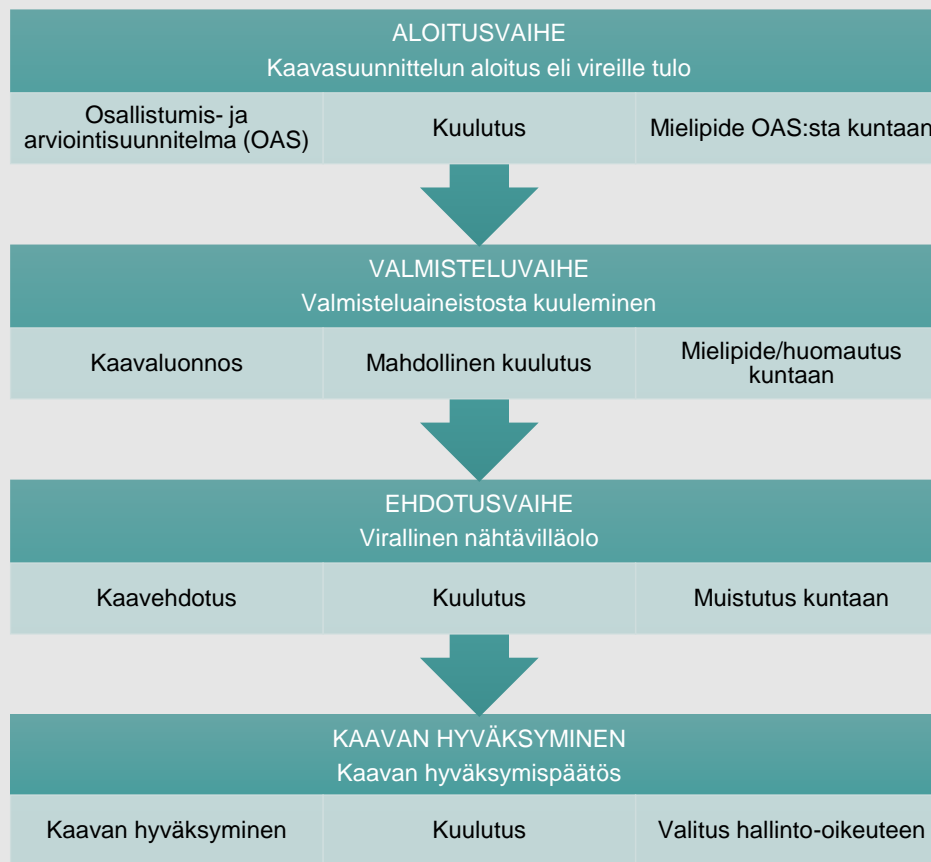
Osayleiskaavat voidaan laatia oikeusvaikutteisena (jolloin niillä on alueidenkäyttölaissa tarkoitetut oikeusvaikutukset) tai oikeusvaikutteettomina. Oikeusvaikutteisella yleiskaavalla voidaan mm. mahdollistaa suorat rakennusluvut yleiskaavan perusteella. Oikeusvaikutuksetonta osayleiskaavaa on käytännössä pidettävä valtuuston tahdonilmauksena halutusta kehityksestä. Asemakaavat laaditaan aina oikeusvaikutteisina.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan kaavaa laadittaessa on selvitettävä suunnitelman toteuttamisen vaikutukset. Kaavoituksessa tulee arvioida ennakkoon kaavan ja sitä koskevien vaihtoehtojen toteuttamisen merkittävät ympäristövaikutukset. Lisäksi tulee arvioida yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut mahdolliset vaikutukset. Vaikutusten arvioinnin apuna käytetään kaavaprosessin alussa laadittuja selvityksiä.

MITEN KAAVOITUKSEEN VOI OSALLISTUA?

Kaavat valmistellaan vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Osallisia ovat maanomistajien lisäksi kaikki, joiden oloihin tai etuihin kaavoitus vaikuttaa. Myös viranomaiset sekä yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, ovat osallisia. Alueidenkäyttölaissa säädetään kaavoituksesta tiedottamisesta, osallistumisesta sekä viranomaisten yhteistyöstä. Tavoitteena on turvata kansalaisten tiedonsaanti ja mahdollisuus osallistua suunnitelmien valmisteluun.

Kaavoituksen alkamisesta eli vireilletulosta kuulutetaan esim. paikallisissa lehdissä. Prosessin aluksi laaditaan yleensä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jossa kaavaprosessin arvioitu aikataulu ja vuorovaikutus on käyty läpi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen vaatiessa kaavoituksen aikana.

Kaavaprosessin valmisteluvaiheessa laaditaan kaavaluonnos, joka asetetaan nähtäville tai osallisille varataan muuten mahdollisuus esittää mielipiteensä aineistosta. Luonnoksesta voi jättää sitä koskevan mielipiteen. Tämän jälkeen kaavasta valmistellaan ehdotus, joka asetetaan nähtäville. Ehdotuksesta voi jättää muistutuksen nähtävilläolon aikana.

Ehdotusvaiheen jälkeen kaava viimeistellään ja viedään hyväksymiskäsittelyihin. Taivalkoskella kaavat hyväksyy kunnanvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä on tiedotettava, minkä lisäksi kaavan voimaantulosta on kuulutettava. Kaavan hyväksymispäätöksestä voi hakea muutosta.

Kaavan hyväksymispäätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa puolestaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Maankäyttö- ja rakennuslakia on hallituksen esityksen (HE 43/2017) pohjalta muutettu siten, että hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

KAAVATILANNE TAIVALKOSKELLA

Voimassa olevat ajantasaiset kaavayhdistelmät löytyvät internet-osoitteesta <https://kartat.sweco.fi/taivalkoski/>

Yleiskaavat

- Korvuanjärven, Iso- ja Pikku-Kontiaisen rantayleiskaava (hyväksytty 2000)
- Kostonjärven rantayleiskaava (hyväksytty 2004)
- Mustavaaran yleiskaava (hyväksytty 2015)

Asemakaavat

Taivalkosken keskustassa on voimassa olevia asemakaavoja. Asemakaavoja on laadittu eri aikoina ja alueelle on tehty myös asemakaavojen muutos- ja laajennustöitä. Lisäksi Mustavaaran kaivosalueelle on laadittu asemakaava, jolla määritellään kaivoksen ja tehtaan tuotanto-, toimisto- ym. rakennusten sijoittuminen vanhalle teollisuusrakennusten kentälle sekä rakennusoikeudet.

Ranta-asetakaavat

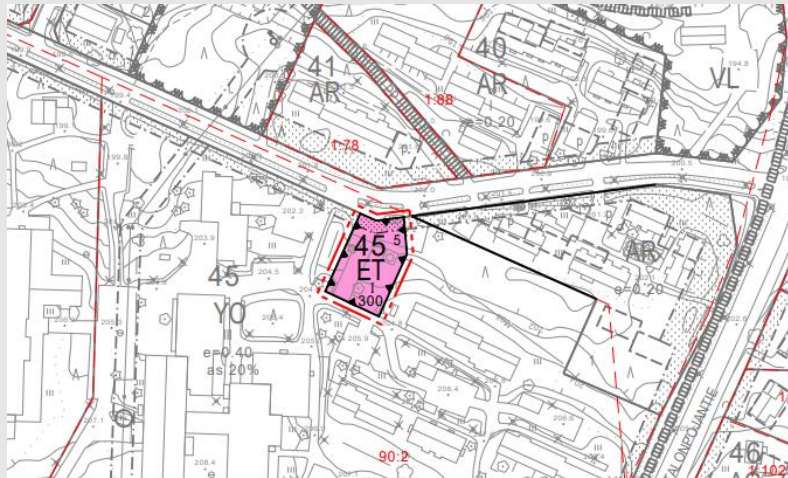
- Jokijärven ranta-asetakaava (12.5.2023)
- Iijoki-Kostonjoki ranta-asetakaava (15.6.2016, osittainen muutos 29.6.2021)
- Ala-Irnin ranta-asetakaava (3.11.2017)
- Kisosvaaran ranta-asetakaava (10.9.2012)
- Niskakosken ranta-asetakaava (10.9.2012)
- Turpeisen-Runtinlammen ranta-asetakaava (7.6.2012)
- Koviöjärvi / Koppeloniemen ranta-asetakaava (19.3.2010)
- Murhiperän ranta-asetakaava (19.3.2010)
- Jurmunlammen ranta-asetakaava (17.12.2004)
- Koviöjärven ranta-asetakaava (28.6.2004)
- Kurtinniemen ranta-asetakaava (27.6.2002)
- Kankaanniemen rantakaava (30.3.2000)
- Polojärvi-Valkeisen rantakaava (26.7.1999)
- Pirinniskan rantakaava (20.4.1995)
- Kaihlaniemen rantakaava (22.12.1994)
- Koitijärven rantakaava (20.12.1994)
- Petäjaniemen rantakaava (13.12.1994)
- Kylmäluoman leirintäalueen rantakaava (27.8.1992)

MAANKÄYTÖN SUUNNITELMAT, JOTKA ON HYVÄKSYTTY VUOSIEN 2024-2025 AIKANA

Kirkonseudun asemakaavan korttelin 45 tontin 2 asemakaavamuutos. (Lämpövoimalaitos)

Kaavamuutos on hyväksytty Taivalkosken kunnanvaltuustossa 23.05.2025 § 31.

Lämpövoimalaitos sijoittui opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueelle. Lämpölaitoksen alueen asemakaavaa muutettiin vastaamaan nykyistä käyttötarkoitusta.

Kirkonseudun asemakaavan muutos Leppätien katualueella ja kortteleissa 39, 46, 47, 62, 70 ja 71

Kaavamuutos on hyväksytty Taivalkosken kunnanvaltuustossa 14.10.2025 § 76.

Leppätien alueella asemakaavaa tarkistettiin Ouluntien molemmin puolin. Leppätietä ei ole tarkoitus toteuttaa aiemmin voimassa olleen asemakaavan mukaisesti Ouluntien alittavana katuyhteytenä. Asemakaavan muutoksella poistettiin tarpeettomat ja toteutumattomat katuosuudet ja muutettiin toteutumattonta Leppätietä osittain kevyen liikenteen yhteydeksi. Koska katu on kahdessa osassa, kadunnimi muutettiin Ouluntien pohjoispuolella Tervelepäntieksi. Kadun yhteyteen sijoittuvien asuintonttien rajausta ja tonttijakoa tarkistettiin vastaamaan paremmin toteutunutta tilannetta ja kiinteistöjaotusta. Kunnan maalla olleet toteutumattomat asuintontit poistettiin kokonaan Ouluntien eteläpuoliselta rinnealueelta ja muutettiin aluetta virkistysalueeksi. Asemakaavan muutoksen yhteydessä lisättiin myös kaavasta puuttuneet suojelumerkinnot tonteilla oleville arvokkaille rakennuskohteille, joita sijoittuu kaava-alueen pohjoisosaan.

VIREILLÄ OLEVAT MAANKÄYTÖN SUUNNITELMAT

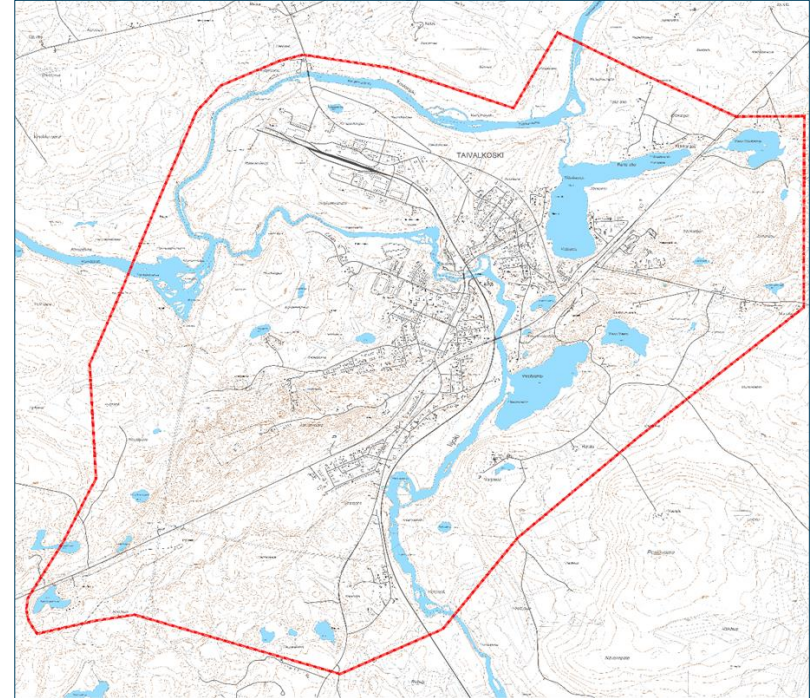
Yleiskaavat

Taivalkosken keskustaajaman strateginen yleiskaava

Tavoitteena on laatia keskustaajaman ja taajaman lievealueille strateginen oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka ohjaa asemakaavoitusta ja muita maankäyttöä. Kaavalla määritellään kehityksen suuntaa, lähitulevaisuuden rakentamisen määrää ja sijoittumista palvelujen, elinkeinojen ja matkailun, asutuksen, liikenteen ja virkistyksen osalta. Kaavan tavoitevuosi on 2040.

Keskustaajaman yleiskaavoitus on käynnistetty jo vuonna 2011, ja sitä varten on laadittu selvityksiä jo vuosina 2012—2014. Rakennemallivaihtoehtoja laadittiin vuonna 2014 ja kaavarunkotasoinen alustava luonnos valmistui vuonna 2016. Sitten yleiskaavan tavoitteet ja vaatimukset ovat muuttuneet ja tarkentuneet, ja yleiskaavan laadinta on ollut keskeytyksissä. Kunnassa on laadittu useita tärkeitä ja kiireellisempiä asemakaavoja eri alueille. Strategisen yleiskaavan laatiminen on käynnistetty uudelleen 27.3.2025 teknisen lautakunnan päätöksellä (§ 43) ja kuulutettu vireille. Oikeusvaikutteisen yleiskaavan laatiminen on tullut uudestaan ajankohtaiseksi mm. kuntastrategian valmistuttua.

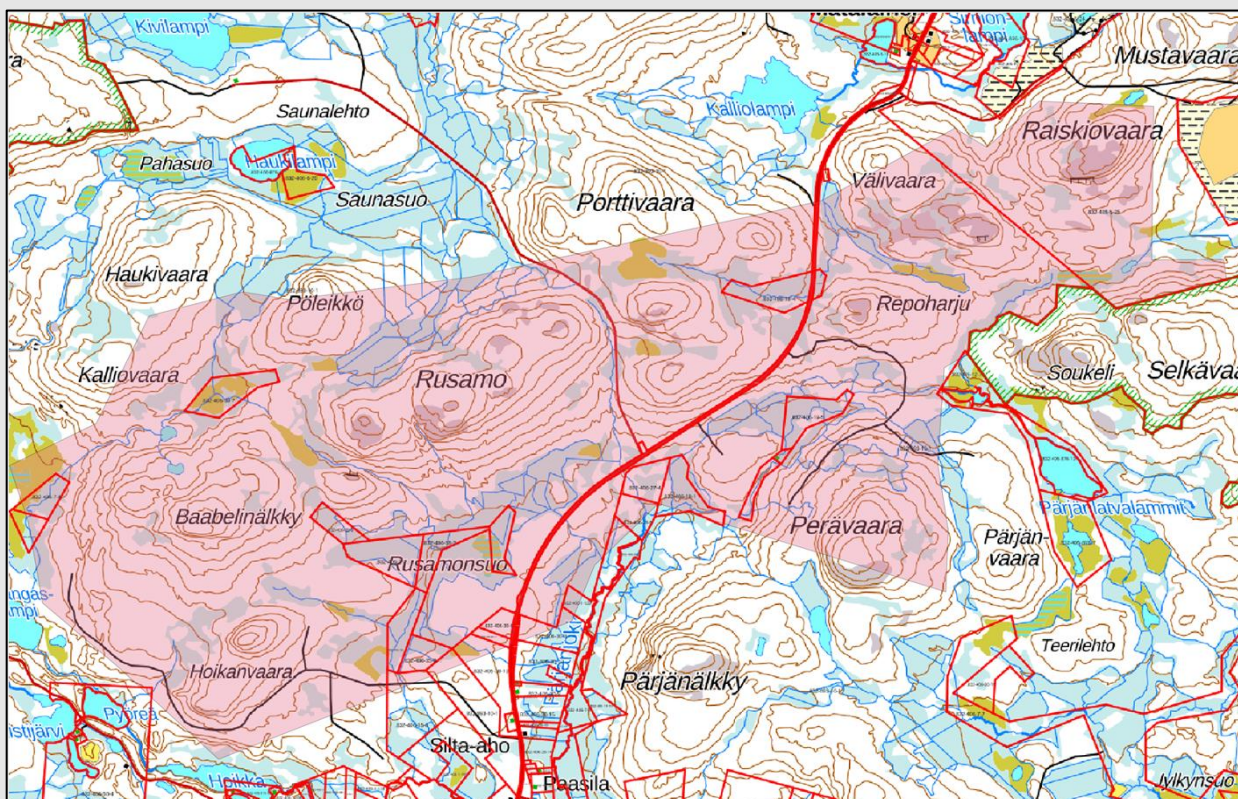
Yleiskaavan ympäristöselvityksiä on päivitetty nykyvaatimusten mukaisiksi vuonna 2025 ja valtuustoseminaari kaavan tavoitteista järjestettiin lokakuussa 2025. Kaavaluonnos on tavoitteena asettaa nähtäville kevättalvella 2026. Kaavaehdotuksen nähtävillä olo ja hyväksymiskäsittely ajoittuisivat loppuvuoteen 2026.

Rusamon osayleiskaava

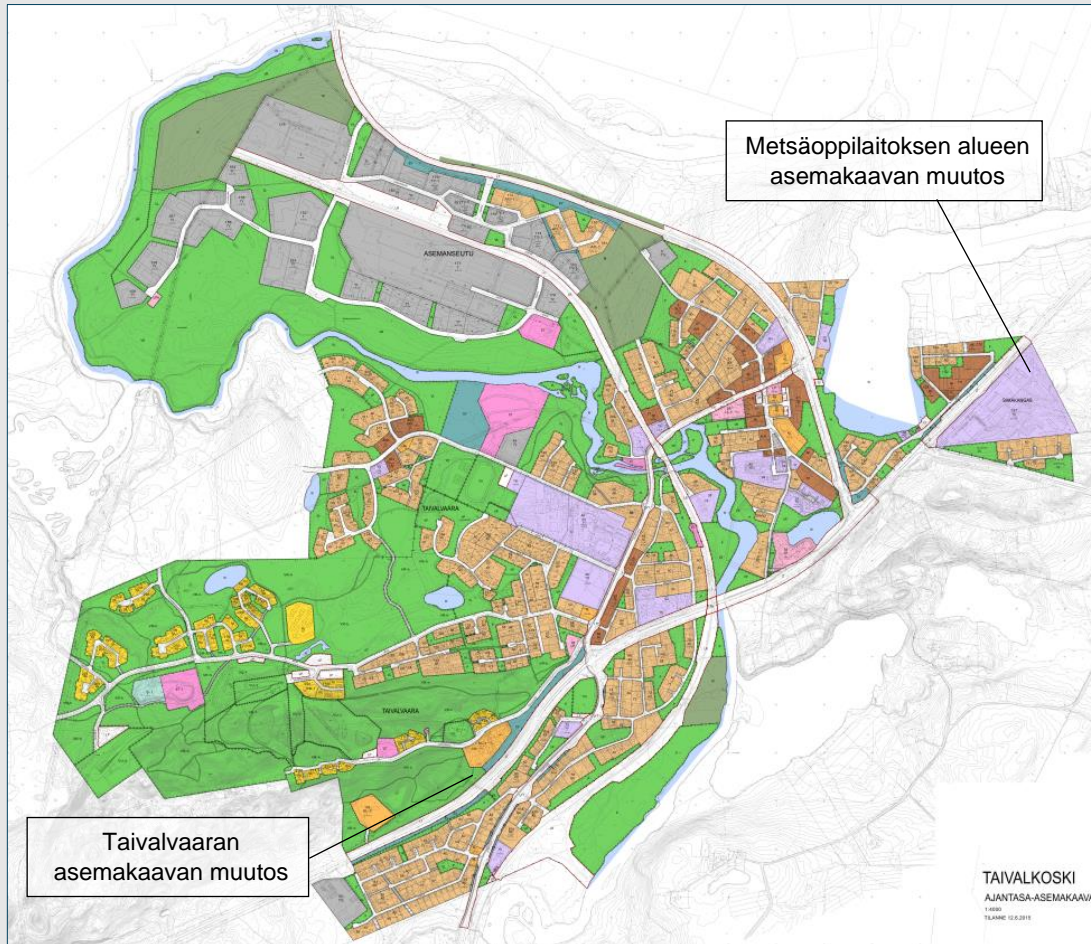
Taivalkosken Tekninen lautakunta on tehnyt päätöksen kaavoituksen vireilletulosta Rusamon kaivosalueella 20.11.2025 § 192. Alueelle laaditaan osayleiskaava. Tavoitteena on käynnistää kaivostoiminnan mahdollistava Alueidenkäyttölain mukaisen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laadinta vuoden 2026 alkupuolella. Kaavoituksen käynnistyessä tutkitaan alueen lähtökohdat ja selvitystarpeet. Hankkeen toteuttamiseksi tavoitteena on myös käynnistää hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettely samanaikaisesti laadittavan osayleiskaavan kanssa.

Kartassa alla Rusamon osayleiskaava-alueen alustava rajaus.

Asemakaavat

Taivalkoskella ovat vireillä tai lähiaikoina tulossa vireille seuraavat asemakaavatyöt:

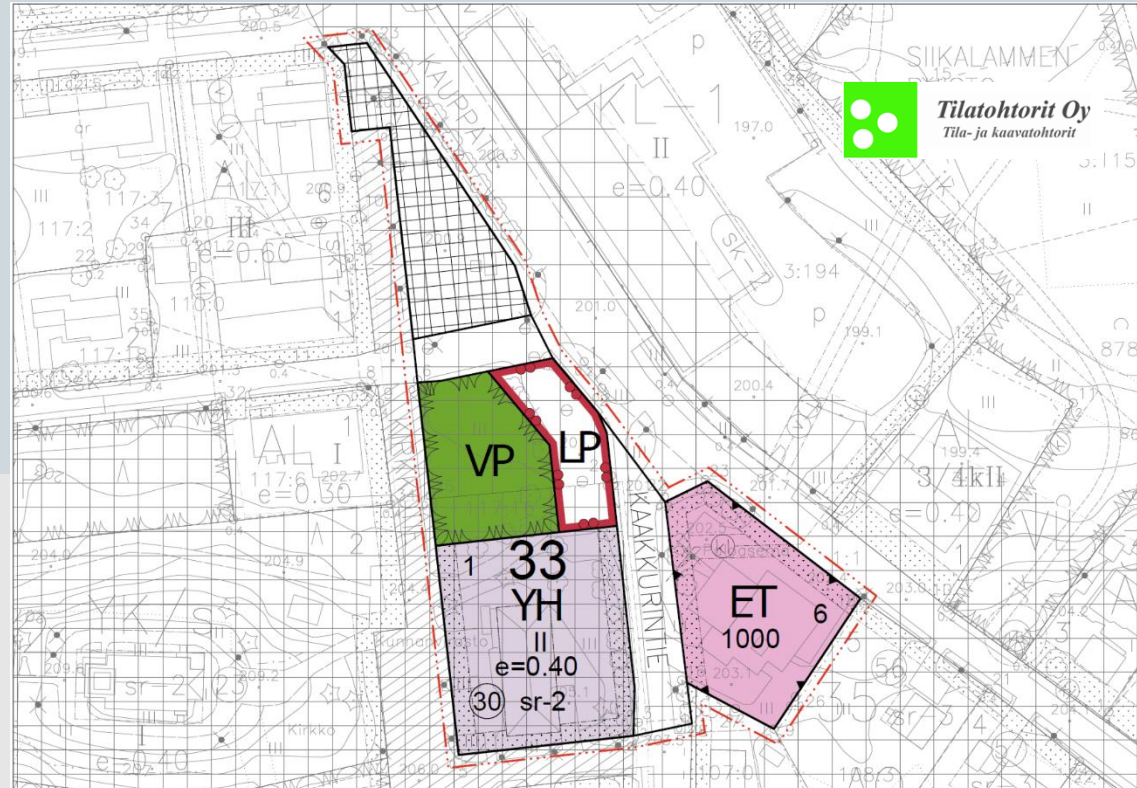
Asemakaavojen ajanmukaisuuden arviointi

Kunnilla on velvoite seurata asemakaavojensa ajanmukaisuutta sekä tarvittaessa ryhtyä toimeen vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi.

Periaate on alueidenkäyttölaissa, jonka 51 §:n mukaan kunnat on veloitettu pitämään asemakaavat ajan tasalla sitä mukaa, kun kunnan kehitys tai maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Ajanmukaisuudesta säädetään tarkemmin AKL 60 §:ssä, joka antaa kunnille aktiivisen veloitteen seurantaan ja tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin kaavojen ajanmukaistamiseksi. Merkittävältä osalta edelleen toteutumattoman, yli 13 vuotta voimassa olleen asemakaavan ajanmukaisuus on kunnassa arvioitava ennen kuin uusia rakennuslupia alueelle voidaan myöntää. Arviointi ei kuitenkaan ole tarpeen, jos kaavan ajanmukaisuus on arvioitu viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana.

Kirkonseudun asemakaavan muutos kortteleissa 33 ja 35

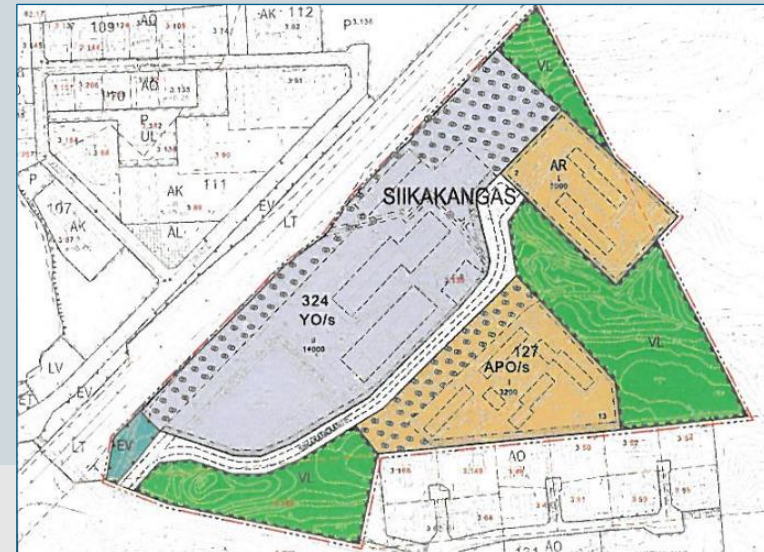
Kirkonseudun asemakaavan muutos kortteleissa 33 ja 35 tulee vireille tässä kaavoituskatsauksessa. Asemakaavan muutoksella on tavoitteena tarkastella rakennusten suojelumerkintöjä korttelissa 33, tontilla 1 sekä korttelissa 35 tontilla 6. Asemakaavan muutos laaditaan niin sanottuna vaihekaavana. Mikäli muita tavoitteita nousee esille kaavaprosessin aikana, tiedotetaan tästä erikseen.

Kartassa sivulla Kirkonseudun vaiheasemakaavan alustava rajausta kortteleissa 33 ja 35 sekä ympäröivillä puisto-, katu- ja torialueilla.

Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Metsäoppilaitoksen ympäristössä

Suunnittelun kohteena ovat Taivalkosken taajaman kupeessa sijaitseva Metsäoppilaitoksen tontti ja sitä ympäröivät lähivirkistys- ja katualueet. Metsäoppilaitoksen yhteyteen on rakennettu asuntoloiksi tarkoitettuja rivitaloja. Osa rivitaloista on kuitenkin siirtynyt vapaille vuokramarkkinoille, eivätkä ne liity enää oppilaitoksen toimintaan. Kaavamuutoksella on tarkoitus järjestää uusi katuyhteys Metsäoppilaitoksen tontilla sijaitseville asuinrakennuksille. Kaavan ehdotusaineisto on ollut nähtävillä 5.9.-6.10.2025.

Metsäoppilaitoksen alueen kaavaehdotus 9.1.2025.

Taivalkosken Taivalvaaran asemakaavan osittainen muutos korttelit 194 ja 197 sekä niihin liittyvät alueet

Asemakaavamuutos on laadittu noin 4700 m² suuruiselle alueelle. Kaavatontit ovat tällä hetkellä rakentamattomia. Kaavamuutosta on hakenut yksityinen henkilö. Kaavoitustyön tarkoituksena on muuttaa kaavaa niin, että mahdollistetaan matkailutoiminnan kehittäminen. Voimassa olevaa kaavaa muutetaan yhdistämällä rakennuspaikkoja ja poistamalla katuvarauksia.

Taivalvaaran asemakaavanmuutoksen kaavaehdotus 4.8.2025.

Ranta-asemakaavat

Kunnassa ei ole vireillä ranta-asemakaavoja.

MYÖHEMMIN VIREILLE TULEVIA MAANKÄYTÖN SUUNNITELMIA

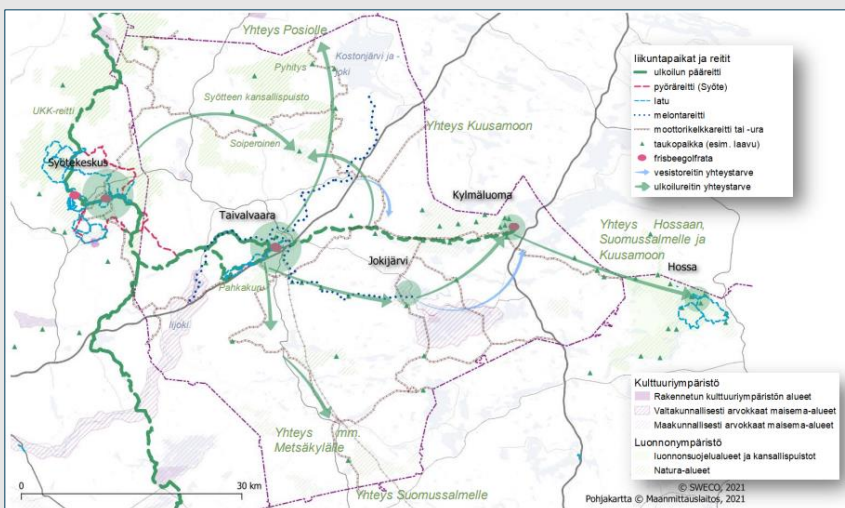
Taivalkosken rantojen esiselvitys

Esiselvityksen tavoitteena on suunnittelutarpeiden määrittäminen rantarakentamisen ohjaamiseksi ja kunnan mahdollisten kaavoituspäätösten tueksi. Selvityksessä huomioidaan olennaisimmat suunnittelutarpeeseen vaikuttavat asiat kokoamalla ja analysoimalla tietoa ja arvioimalla rannoille kohdistuvaa rakentamispainetta ja nykyistä tilannetta. Esiselvityksessä ei vielä tehdä tarkempia emätilaselvityksiä. Esiselvitys kattaa kaikki merkittävimmät vesistöt, ja siinä huomioidaan jo tehdyt rantakaavat.

MUUT MAANKÄYTTÖÖN LIITTYVÄT SUUNNITELMAT JA ASIAKIRJAT

Matkailun masterplanin päivitys

Taivalkoskelle on vuosina 2021–2022 laadittu päivitetty matkailun masterplan eli kehittämissuunnitelma, jossa määriteltiin Taivalkosken matkailun tavoitteet ja visiot sekä luotiin yhteinen näkemys kunnan tavoitellusta matkailun tulevaisuudesta. Masterplan pohjautuu aiempiin suunnitelmiin, tehtyihin selvityksiin sekä työpajakeskusteluihin. Kehittämissuunnitelmassa tunnistettiin toimenpiteitä, joiden avulla pyritään pääsemään kohti tavoitetilaa. Toimenpideohjelma on konkretisoitu soveltuvilta osin kartoille. Masterplanin liittyen vuonna 2024 käynnistettiin matkailustrategian päivitystyö. Valtuusto hyväksyi Taivalkosken matkailustrategian vuosille 2023-2030 kokouksessaan 15.11.2024 § 44.

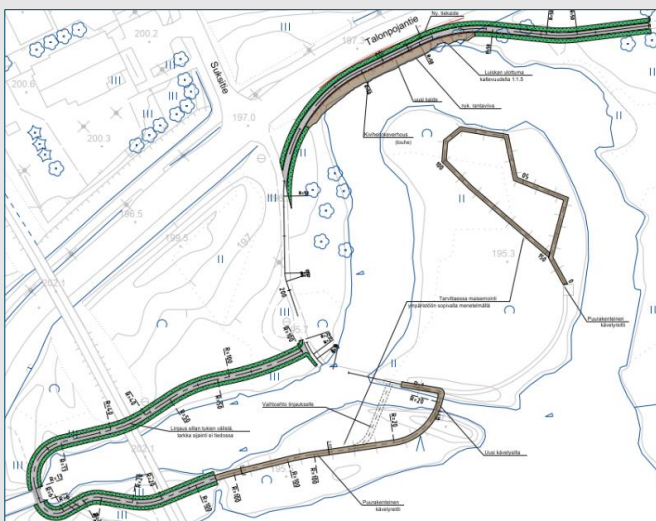

Putaansaaren yleissuunnitelma

Vuosina 2024–2025 Putaansaaren sekä Koskikeskuksen alueille laadittiin puistokokonaisuuden tarkempaa suunnittelua ja toteutusta ohjaava yleissuunnitelma, joka käsitti myös alustavan suunnitelman esteettömän reitin toteuttamiseksi. Yleissuunnitelmassa ideoitiin alueelle laajasti eri toimintoja, jotka voidaan toteuttaa vaiheittain erillisten päätösten mukaan.

Yleissuunnitelmatyön tavoitteena on Putaansaaren, Putaanmutkan ja Koskikeskuksen alueen virkistyskäyttämömahdollisuuksien, toimintojen ja reitistön suunnittelu ja kehittäminen sekä liittäminen paremmin ympäröiviin alueisiin. Pää tavoitteena oli kehittää alueesta yhteinen ulko- olohuone; esteettömästi saavutettavan, elämyksellisen ja houkuttelevan puistokokonaisuuden luominen niin paikallisille kuin matkailijoillekin. Yleissuunnitelman toiminnoista ulkokuntoilupuisto onkin jo toteutuksessa.

Yleissuunnitelma toimii pohjana alueen tulevalle kehitykselle sekä maankäytön ratkaisuille.

Koulukeskuksen liikenneturvallisuussuunnitelma

Koulukeskuksen alueelle laaditaan liikenneturvallisuussuunnitelmaa. Oppilaitosten alueen rakenteessa ja käytössä on tapatumassa muutoksia, ja alueen liikennejärjestelyitä on ollut tarpeen tarkastella uudelleen. Alueelle on myös rakentumassa uusi päiväkotirakennus ja läheiselle urheilualueelle on tulossa muutoksia.

Suunnitelmista ensimmäisenä toteutukseen on tulossa uusi ajoneuvoliittymä Talonpojantielle sekä ala-asteen pysäköintialueen laajentaminen. Opintieltä urheilualueelle toteutetaan kevyenliikenteen yhteys.

Mahdollinen asemakaavanmuutos alueelle käynnistetään myöhemmässä vaiheessa tarpeen mukaan.

Taivalkosken kunnan aurinkovoimaselvitys

Selvitystyön tavoitteena oli laatia tarkastelu aurinkovoiman toteuttamismahdollisuuksista Taivalkosken kunnan omistamille kiinteistöille. Tarkastelussa oli mukana viisi aluekokonaisuutta. Selvityksessä esitettiin arvio kunkin alueen soveltuvuudesta aurinkovoimarakentamiselle ja tuotiin esille keskeiset jatkosuunnittelussa huomioitavat teemat. Tarkasteltujen kiinteistöjen soveltuvuus on kuvattu kohdekorteilla. Haasteena aurinkovoiman kehittämiselle Taivalkoskella on riittämätön sähkönsiirtoverkon kapasiteetti ja kantaverkon kehittämistarve. Selvityksen tulos ei ole oikeusvaikutteinen kaava tai lupa rakentamiselle, vaan tuloksia voidaan hyödyntää aurinkovoimahankkeiden edistämässä ja myöhemmissä suunnitteluprosesseissa. Työ toteutettiin talvella 2023-2024. Selvitystyön laati Sweco Finland Oy:n Oulun toimisto yhdessä Taivalkosken kunnan kanssa.

Alueet luokiteltuna:

Luokka A (parhaiten soveltuvat):

- Alue 1. Huuhkajasuo-Ala-Ristisuo
- Alue 2. Kurtinlampi-Peräsuo
- Alue 3. Heinäoja

Luokka B (soveltuvat tietyin ehdoin)

- Alue 5. Loukusa

Luokka C (heikoiten soveltuvat)

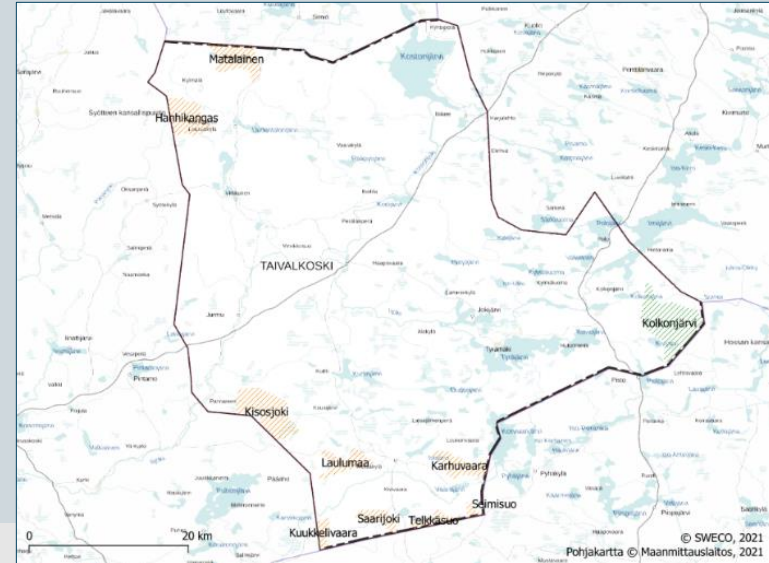
- Alue 4. Kaakkurivaara

Aurinkovoimaselvityksessä tarkastellut alueet ja niiden soveltuvuus aurinkovoimalle.

Tuulivoimaselvitys

Taivalkoskelle laadittiin vuosina 2021–2022 tuulivoimaselvitys. Selvitystyön tavoitteena oli laatia kokonaisvaltainen tarkastelu tuulivoiman mahdollisuuksista Taivalkosken kunnan alueella. Selvityksen tulosten tarkoitus on olla ohjaamassa seudullisia ja alle seudullisen mittakaavan tuulivoimahankkeita Taivalkosken kunnassa. Selvityksessä otetaan huomioon mm. maisema- ja luonnonarvot sekä etäisyys asutukseen. Selvityksen tulos ei ole oikeusvaikutteinen kaava tai lupa rakentamiselle, vaan kunta hyödyntää tuloksia tuulivoimahankkeiden ohjauksessa. Tämän selvitystyön lisäksi maakunnan liitto on selvittänyt seudullisten tuulivoimahankkeiden sijoittumista koko maakunnan alueelle (ns. TUULI-hanke). Pohjois-Pohjanmaan alueen seudullisia tuulivoimahankkeita ohjaava energia- ja ilmastovaihekaavantaakaava on paraikaa tekeillä.

Tuulivoimaselvityksessä tunnistetut tuulivoimalle potentiaaliset alueet.

Rakennusjärjestys

Taivalkosken kunnassa on 2.4.2025 § 16 valtuuston hyväksymä rakennusjärjestys.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisena toimii tekninen lautakunta. Rakentamisen neuvontaa ja valvontaa suorittaa rakennustarkastaja.

Missä olet, minne menet, Taivalkoski?

Oulun yliopiston arkkitehtuurin osasto, syventävien opintojen harjoitustyö, Jouni Pekonen 2004

Taivalkosken kirkonkylä, kulttuurihistoriallisten rakennusten inventointi

AIR-IX Suunnittelu Ympäristötaito Oy 2002

Taivalkosken kirkonkylän kulttuurihistoriallisten rakennusten täydennysinventointi 2013, tark. 2020

Sweco Ympäristö Oy 2013/2020

Taivalkosken maisemasuunnitelma

Oulun Viatek Oy 1991

Ajantasakaavat ja kaavahankkeet

Karttapalvelusta löytyy tietoa kunnan kaavatilanteesta ja tiedot ajan tasalla olevista kaavoista määräyksineen ja merkintöineen. Tietoja päivitetään karttapalveluun uusien kaavojen saatua lainvoiman. Karttapalvelun osoite on <https://kartat.sweco.fi/taivalkoski/>

Ajankohtaiset kaavoitushankkeet löytyvät Taivalkosken kunnan kotisivuilta (<http://www.taivalkoski.fi>).

LISÄTIETOA TAIVALKOSKEN KAAVOITUSASIOISTA

Tekninen johtaja Varpu Paakinaho-Heikkinen
puh. 0400 203 693
varpu.paakinaho-heikkinen@taivalkoski.fi

Rakennusmestari Jarmo Veteläinen
puh. 0400 126453
jarmo.vetelainen@taivalkoski.fi